

ब्रेन इंटरनेशनल स्कूल

सत्र 2024-25

कक्षा - VIII

सत्र 1 - पुनरावृत्ति पत्रक

विषय -संस्कृत

प्रश्न 1 अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रदत्तप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

परोपकारशीलाः जनाः विश्वस्य कल्याणस्य कार्यं कुर्वन्ति । ते परेषाम् उपकाराय घोरतरं कष्टं सहन्ते । यथा दानशीलः कर्णः स्व कवचकुण्डले अयच्छत् । राजा शिविः कपोतस्य प्राणान् रक्षितुम् निजमांसम् अयच्छत् । दधीचिः देवानां रक्षायै निजशरीरम् अपि अयच्छत् ।

(क) एकपदेन उत्तरत ।

1) कीदृशाः जनाः विश्वस्य कल्याणस्य कार्यं कुर्वन्ति ?

2) कः देवानां रक्षायै निजशरीरम् अपि अयच्छत् ?

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत ।

1) राजा शिविः किमर्थम् स्वमांसम् अयच्छत् ?

(ग) निर्देशानुसारम् उत्तरत ।

1) 'जनाः' अत्र विशेषणपदम् किम् ? (विश्वस्य / कल्याणाय / परोपकारशीलाः)

(घ) अर्थम् लिखत ।

1) अयच्छत् (देना / दिया / देना चाहिए)

प्रश्न 2. चित्रम् आधृत्य पंचानि वाक्यानि लिखत । सहायतार्थम् पदानि मञ्जूषायाम् दत्तानि सन्ति ।

अस्ति, बालकः, तुलसी, पादपः, पुष्पाणि, यच्छति, वयम्, लाभदायकः, बालिका

प्रश्न 3 मञ्जूषासहायताम् अधोलिखितवार्तालापम् पूरयत ।

भ्राता - (हर्षेण सहितम्) हे भगिनि ! भगिनि !

भगिनी - किम् - किम् ? किमर्थम् अति 1..... असि ।

भ्राता - श्वः अहं मुगल उपवनं गमिष्यामि ।

भगिनी - केन सह ?

भ्राता - विद्यालयस्य छात्रैः 2 च सह ।

भगिनी - वाह ! वसन्तकाले तु मुगल उपवनस्य 3..... अवर्णनीया ।

भ्राता - आम् । मम अध्यापिकया अपि एतत् 4..... ।

भगिनी - त्वं श्वः कतिवादने

भ्राता - प्रातः नववादने ।

शोभा, प्रसन्नः, अध्यापिकया, गमिष्यसि, कथितम्

प्रश्न 4 शब्दार्थः लिखत ।

1 अगजः 2 पक्षी 3 प्रतीक्ष्य 4 प्राचीरे 5 वृन्दम् 6 आतपेन 7 वर्तते 8 मुद्राकिंतः

प्रश्न 5 प्रश्नानि उत्तरत ।

1 तत्र निर्णायकः कः भवति? 2 नरः किमर्थम् तडागे स्थातुम् अमन्यत्? 3 रजकगृहात् सः कुत्र अगच्छत्? 4 ईश्वरः कीदृशं कार्यं करोति? 5 अंग्रेजी संविधानस्य कागदस्य आयुः कति वर्षाणि अस्ति?

प्रश्न 6 निर्देशानुसारं परिवर्तयत ।

- 1 वयं विद्यालये पठामः क्रीडामः च । (द्विवचने)
- 2 अहं त्वां विद्यालयं नयामि । (बहुवचने)
- 3 द्वे महिले तत्र आगच्छताम् (लृट् लकारे)
- 4 सः दीपकस्य अग्नेः तण्डुलानि पचति । (लृट् लकारे)
- 5 प्रचण्डः उच्चैः अवदत् । (लृट् लकारे)
- 6 त्वं शासनं कुरु । (लङ् लकारे)
- 7 तेषां परस्परं कलहो न स्यात् । (लङ् लकारे)
- 8 अहं ईश्वरस्य रचना पश्यामि । (लङ् लकारे)

प्रश्न 7 वाक्यानि शुद्धानि कुरुत ।

- 1 ईश्वरस्य रचना त्रुटिपूर्णः अस्ति ।
- 2 त्वं मम मित्रः अस्ति ।
- 3 26 जनवरी भारतस्य स्वंत्रता दिवसः भवति ।
- 4 युवां क्रीडितुम् गच्छति ।

प्रश्न 8 प्रश्ननिर्माणं कुरुत ।

- 1 शिरसि वज्रपातः अभवत् । 2 लताः क्षीणाः दुर्बलाः च सन्ति । 3 पशवः इतस्ततः अधावन् ।
- 4 संविधानं चित्रैः सज्जितः अस्ति । 5 श्री वसन्तः कृष्णः भारतस्य हिन्दी संविधानं अलिखत् ।

प्रश्न 9 संस्कृत अनुवादं कुरुत ।

- 1 कल मेरा मित्र दिल्ली से आया । 2 विद्यार्थी वहाँ कई खेल खेलते हैं । 3 वेदों से हम सारा ज्ञान प्राप्त करते हैं । 4 ईश्वर ने इस संसार की रचना की है । 5 हम कल विद्यालय जाएँगे ।

प्रश्न 10 पठित गद्यांश पठित्वा अधोलिखित प्रश्नानि उत्तराणि लिखत ।

स्वतन्त्रतायाः पूर्वतः एव 6 दिसम्बरः 1946 दिवसे प्रथमः भारतीय निर्णायकः सर बी एन राव महाभागम् संविधानस्य रूपरेखा निर्माणस्य कार्यं अपतत् । तत्पश्चात् 'सर बी आर अंबेदकरः' महोदयस्य नेतृत्वे एका सप्त सदस्यानाम् कमेटी निर्मिता । एषा सप्त सदस्यानाम् कमेटी ताम् रूपरेखां संविधानस्य स्वरूपं दत्तवान् । तत् संविधानं पूर्णं कर्तुं कमेटी द्वे वर्षे एकादश मासाः एवं अष्टादश दिनानि कार्यालये कार्यं अकरोत् । तस्मिन् समये 6 करोड । रूप्येकाणि व्ययः अभवत् । तत्पश्चात् कमेटी 165 दिनानि यावत् एकादश सत्रं कृत्वा षड्विंशतिः नवंबरः मासे 1949 तमे वर्षे संपूर्णं संविधानं भारत सरकारं समर्पितवान् ।

(क) एकपदेन उत्तरत ।

- 1) कः संविधानस्य रूपरेखा निर्माणस्य कार्यं अर्पयत् ?
- 2) कमेटी सदस्याः कति सन्ति ?

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत ।

1) कस्य वर्षे संपूर्ण संविधानं भारत सरकारं समर्पितवान्?

(ग) निर्देशानुसारम् उत्तरत ।

1) 'अष्टादश दिनानि' अत्र विशेषणपदम् किम्?

(घ) अर्थम् लिखत ।

1) अकरोत् (करना / किया / करना चाहिए)

प्रश्न 11 शब्द रूपाणि 'कवि, मति, बालक, लता' च लिखत ।

प्रश्न 12 धातु रूपाणि 'दृश्, रक्ष' च लिखत । (पंचेषु लकारेषु)